

Голѣмина-та на дни-ти е тврѣдѣ важна. както всякой може да разбере, още и отгова, че врѣмя-то на най-голѣмы-ты дни, или *лѣшо-шо*, е, още и *най-горящо врѣмя*; и, на-опакы, врѣмя-то на малкы-ты дни — *зима-ша* — е врѣмя *студено*. Това така и трѣбва да бѣде, ето защо: земя-та добыва свѣтлинж заедно и топлинж отъ слънце-то; та спорядъ това колкото повече то освѣтвява едно мѣсто, толкова повече това мѣсто ся нагрѣва. Кога грѣе слънце, тогава земя-та, вода-та, дръвие-то, всичко ся нагрѣва и всичко набира топлинж. Кога слънце-то не нагрѣва тыя тѣла, топлина-та отъ тѣхъ ся изгубва, та истивать; така денѣмъ земя-та ся нагрѣва, а пощѣмъ истива. Всякой познава потрѣбж-тж отъ топлинж-тж: безъ неж ни трѣва-та, ни дръвие-то можтъ да цвѣтѣтъ и да даватъ рожбж, както бѣва зимѣ тука.

Посока-та на слънчевы-ты лжи има още по-голѣмо влияние на нагрѣване-то на земж-тж, отъ колкото голѣмина-та на деня. Лжи-ты, що биятъ право (отвѣсно), грѣять много повече, отъ колкото полѣгаты-ты лжи: ако ся исправимъ право срѣцо запаленж пещъ щемъ освѣтимъ повече топлинж, отъ колкото кога стоимъ малко на странж. Това сжще-то става и на земж-тж поврхнинж, спротивъ лжи-ты на слънце-то: всякой знае, че на пладиѣ и въобще колкото е по-близо камъ пладиѣ, толкова слънце-то сгон по-высоко, лжи-ты му биятъ по-право и толкова е по-топло. Наопакы, колкото е по-близо врѣмя-то до изгрѣване и захождане на слънце-то, толкова лжи-ты биятъ по-полѣгато и толкова е по-студено. Оныя мѣста на земж-тж, дѣто лжи-ты на слънце-то биятъ по-право, трѣбва да сж по-горящы отъ оныя мѣста, дѣто тын биятъ по-полѣгато; а тамъ, дѣто тын биятъ, ако и полѣгато, нъ всякой день, бѣва по-топло, отъ колкото тамъ, дѣто и лжи-ты биятъ полѣгато и слънце-то не грѣе всякой день. Полѣгатость-та на лжи-ты ся познава по сѣнкж-тж, що става отъ освѣтено тѣло на пладиѣ; колкото е по-дълга сѣнка-та, толкова лжи-ты сж по-полѣгаты. По двѣ-тѣ страны на равноденника всичкы-ты мѣста, що ся находять помежду чърты-ты, забѣлѣжены на нашж-тж хартж съ точки, сж най-горящы-ты мѣста на земж-тж; въ всичкы-ты мѣста на тыя *горящы страны*, които, като поясъ опасватъ всичкж-тж земж, и затова тжж часть на земж-тж наричатъ и *горящый поясъ*,